

25-09-2007

Sagsnr.
2007-73344

Dokumentnr.
2007-343358

Sagsbehandler
JM/AFH

Bilag 2: Notat vedr. høringsvarene i forbindelse med forvaltningens autismepolitik og etableringen af flere aba-basisgrupper

Den 9. maj 2007 besluttede Børne- og Ungdomsudvalget at sende oplægget til forvaltningens autismepolitik og spørgsmålet om etablering af flere aba-inspirerede basispladser i høring.

Forvaltningen sendte den 21. maj 2007 høringsmateriale til følgende organisationer og institutioner: Samtlige skole-, fritidshjems- og daginstitutionsbestyrelser samt Københavns Kommunes Handicapråd, UiU, Fællesrådet for Folkeskolen, Fællesrådet for fritidsinstitutioner og klubber, Det Centrale forældreforum, Autismeforeningen, Videnscenter for autisme og aba-foreningen. Alle høringsvarene er bilagt – se bilag 3. Derudover har Københavns Forældre Organisation (KFO) indgivet et høringssvar. Dette høringssvar er tillige bilagt.

Ved høringsfristens udløb den 28. juni 2007 var der indkommet i alt 26 høringssvar, hvoraf 6 meddelte, at de på grund af manglende viden om området ingen kommentarer havde.

Med udgangspunkt i høringsvarene har forvaltningen i de følgende afsnit udledt en række temaer, der relaterer sig til henholdsvis autismepolitikken og til etablering af aba-inspirerede basisgrupper.

1. Autismepolitikken

I forbindelse med autismepolitikken opfattes det generelt som glædeligt, at Børne- og Ungdomsforvaltningen med oplæg til autismepolitik på 0-18 års området går forrest i bestræbelserne på at implementere en helhedsorienteret og sammenhængende autismepolitik. Samtidig gives der udtryk for, at en forudsætning for at en succesrig implementering af autismeplanen er, at der afsættes de nødvendige ressourcer.

En række forskellige udsagn kommer til udtryk i høringsvarene. Udsagnene er forsøgt tematiseret i nedenstående skema. Det er bl.a. med udgangspunkt i disse temaer, at forvaltningen har tilpasset autismepolitikken og udarbejdet planen – se bilag 1.

Tema	Uddybet beskrivelse
Københavns Kommune som foregangskommune	Først og fremmest gives der udtryk for, at det er glædeligt, at Børne- og Ungdomsforvaltningen går forrest i bestræbelserne på at implementere en helhedsorienteret og sammenhængende autismepolitik.

**Støtte og Rådgivning -
Central**

Islands Brygge 37, 1.
2300 København S

Telefon
3366 4055

Telefax
3366 7015

E-mail
jamand@buf.kk.dk

EAN nummer
5798009386311

www.kk.dk

	<p>Der lægges vægt på, at det er et stort fremskridt, at der med autismepolitikken lægges op til en samlet og koordineret indsats på autismeområdet. Flere respondenter peger på, at en sammenhængende autismepolitik kan være medvirkende til at styrke kvaliteten i indsatsen.</p> <p>En af organisationerne forudser, at en sammenhængende og gennemtænkt politik på autismeområdet ikke kun giver bedre service til borgerne, den kan også udgøre en væsentlig inspirationskilde for andre kommuner.</p>
Politik indenfor alle andre handicapområde	Flere institutioner gør opmærksom på, at det ikke kun er autismeområdet, der har behov for en særskilt politik. Børne- og Ungdomsudvalget opfordres derfor til at udarbejde politikker på flere handicapområder.
Vigtigheden af en autismepolitik	Der peges på, at det er en vigtig opgave at få gearet organisationen (ledere og medarbejdere) til den situation, at autismediagnosticeringen er vokset endog meget kraftigt de sidste 10-15 år.
En styrke at politikken bygger på erfaringer	En af organisationerne konstaterer med tilfredshed, at kommunen i sit oplæg inddrager de indhøstede erfaringer fra ETIBA undersøgelsen, samt at den pædagogiske intervention tilrettelægges ud fra et eklektisk perspektiv, hvor de faglige miljøer sikres uddannelse inden for flere udvalgte autismspecifikke tilgange.
Tidlig diagnosticering – Der bør sættes ind overfor lange ventetider	Der peges på, at en tidlig indsats fordrer en tidlig diagnosticering og efterfølgende udredning, hvorfor der bør sættes ind overfor lange ventetider i forbindelse hermed. En skolebestyrelse giver desuden udtryk for, at en genopretning af den primære psykologbetjening ved specialskolerne bør implementeres.
Forældrerådgivning	<p>I høringsvarene gives der udtryk for, at det er vigtigt, at autismepolitikken i højere grad end det er tilfældet i dag stiller op med rådgivning og vejledning til familier med nydiagnosticerede børn. Der peges på, at rådgivning og vejledning til familierne er vigtig for at familiernes tillid til den offentlige service bevares.</p> <p>Der gives udtryk for, at den lange ventetid, der som oftest går forud for en diagnosticering er en svær tid for forældre. At forældrerådgivning kan iværksættes straks efter diagnosticering, vil være en hjælp overfor den tomhedsfølelse, som hidtil har fyldt. At udbyde forældrekurser, forældrerådgivning og</p>

	<p>hjælpe med til opbygning af netværk vil gøre afmagtsfølelsen mindre.</p> <p>Endelig peges der på vigtigheden af, at der er tale om en aktiv og forpligtende medinddragelse af forældrene på lige fod med personale og supervisor. Der skal altså ikke kun være tale om information og dialog i forhold til forældre, medens det forpligtende samarbejde alene finder sted mellem personale og supervisor. Der ses store fordele ved at samtænke og koordinere indsatsen i såvel institution som i hjemmet.</p>
Støtte	<p>Samtidig peges der på, at det er vigtigt at støtteområdet bringes til at matche behovet. I dag modtager flere børn mindre støtte end der er behov for. En skole oplever ofte, at timer til støtte bevilges på et tidspunkt, hvor alle undervisningsopgaver er planlagt, hvilket bevirker, at timerne ikke kan bruges optimalt.</p>
Uddannelse og rådgivning til personale	<p>Der peges på, at der er behov for mere uddannelse og rådgivning på autismeområdet, og at det er en forudsætning for et målrettet arbejde med barnet og et frugtbart samarbejde med forældrene.</p>
Tværfaglige og tværsektoriel samarbejde - herunder overgange	<p>En enkel skole glæder sig over, at der i autismepolitikken er lagt op til et udvidet tværsektorielt samarbejde. Der peges på, at det er vigtigt, at "overgangene" mellem daginstitution/skole/voksenliv håndteres bedre, og at det derfor er vigtigt, at f.eks. samarbejdet med Socialforvaltningen udvides.</p> <p>Der peges på, at der er behov for smidigere og hurtigere overgange mellem forskellige typer af tilbud.</p>
Implementering af politikken	<p>En af organisationerne ser en meget stor styrke i den forankring autismepolitikken sikres, gennem en tilknytning til et aktivt pædagogisk kompetencecenter på Frejaskolen.</p> <p>Skolebestyrelsen ved Frejaskolen giver udtryk for at de er glade for, at man har peget på netop Frejaskolen, som den der skal udmønte planen. De peger dog samtidig på, at det er vigtigt, at der ud over faglig ekspertise til opgaven også tilføres skolen ledelses- og administrations tid.</p>
Inklusion	<p>Flere giver udtryk for at inklusion af børn med anderledes behov er en naturlig måde for børn og voksne at få social læringsforståelse for "forskelligheder". Barnet med anderledes behov har tilsvarende krav på deltagelse i normalmiljøet. Men der peges samtidig på, at der er grænser for inklusion. Desuden er en</p>

	ressourcedifferentiering i forhold til det enkelte barns funktionsniveau og udviklingsbehov er forudsætningen for en vellykket inklusion.
Evaluerings og dokumentation	Der gives udtryk for, at det er positivt, at der lægges op til løbende evaluering og opfølgning på indsatsen. Der peges på nødvendigheden af, at der afsættes midler til dette formål.
Ressourcer er en forudsætning	<p>Flere nævner, at forudsætningen for en succesrig implementering af autismeplanen er, at der afsættes de nødvendige ressourcer. Der peges endvidere på, at autismeområdet i dag er underdimensioneret økonomisk.</p> <p>En organisation peger på, at en øget tilførelse af ressourcer til en målrettet indsats på autismeområdet på sigt vil spare andre ressourcer på f.eks. social- og sundhedsområdet.</p> <p>En enkel specialbørnehave udtrykker bekymring over at Børne- og Ungdomsudvalget i indstillingen af 9. maj 2007 har besluttet, at omprioritere midler fra supervision i basisgrupper til en opprioritering af indsatsen på autismeområdet.</p>

2. Etablering af flere aba-basisgrupper på 0-6-årsområdet

Som besluttet af Børne- og Ungdomsudvalget har forslaget om, ”at der oprettes et yderligere antal basispladser med ABA-inspireret tilbud på 0-6 års området svarende til efterspørgslen hos forældre til børn med autismespektrumforstyrrelser uden for ABA-forsøgsprojektet” nu været i høring.

Tilbage meldingerne er både emne- og holdningsmæssigt meget forskellige. De temaer som blandt andet berøres i høringssvarene er, jf. bilag 3, emnemæssigt meget forskellige:

1. Etablering af flere aba-inspirerede basisgrupper
2. Økonomiske perspektiver
3. Reaktionen på nedlæggelse af aba-forsøg
4. Målgruppeafgrænsning
5. Metodefrihed i institutionernes arbejde med børnene
6. Ikke for mange specielle tilbud i samme institution
7. Retningslinjer for inklusion
8. Erfaringer med aba-metoden i forbindelse med deltagelse i det nedlagte aba-forsøg.

I forhold til det spørgsmål som blev sendt i høring, er nedenstående bemærkninger særligt interessante.

Landsforeningen Autisme og Aba-foreningen er tilhængere af at Børne- og Ungdomsudvalget beslutter at der skal etableres flere basisgrupper på 0-6-årsområdet, hvor den pædagogiske metode er aba-inspireret. Begge interesseorganisationer peger på den problematik at basisgrupper på 0-6-årsområdet i dag målgruppemæssigt er rettet mod børn, der funktionsmæssigt ligger i mellemgruppen. Som det ser ud i dag vil børn, der er funktionsmæssigt høj eller lavt fungerende ikke få plads i disse tilbud. Organisationerne peger endvidere på at der er behov for flere ressourcer til området og at det er forudsætningen for en intensiv indsats.

Udover interesseorganisationerne peger en række daginstitutioner på deres gode erfaringer med metoden i forbindelse med det nedlagte aba-forsøg. Hvorledes de forholder sig etablering af aba-basisgrupper under samme økonomiske vilkår som andre basisgrupper er imidlertid noget uklart. Flere af institutionerne nævner tværtimod, at arbejdet med aba-metoden forventes at ville være meget vanskeligt, såfremt der ikke er de samme økonomiske vilkår som under aba-forsøget, hvor pladsprisen var ca. 1 mill. kr. pr. plads. Det er ligeledes uklart, hvorledes de samme institutioner forholder sig til et eventuelt brud med metodefriheden.

På den anden står Frejaskolens bestyrelse som henviser til (ETIBA)evalueringen af aba-forsøget som viste at aba-metoden trods de økonomisk gode vilkår ikke fremviste en signifikant bedre udviklingsresultater hos de involverede børn i forhold til tilbud målrettet børn med tilsvarende diagnoser. Skolebestyrelsen fraråder derfor Børne- og Ungdomsudvalget at pålægge flere institutioner, at fungere efter bestemte pædagogiske metoder.

Den holdning støttes af flere skoler, idet det vurderes vigtigt, at tilbuddene har mulighed for at anvende og dygtiggøre sig i de pædagogiske metoder der er tilgængelige og som viser sig frugtbare i forhold til de enkelte børn. Der er enighed om at metodefriheden er vigtig for at børnene kan få de bedst mulige tilbud, og at dette samtidig indebærer en forpligtigelse for institutionerne til at orientere og uddanne sig i nye pædagogiske retninger.

Videnscenter for autisme anerkender fuldt ud ETIBA-rapportens¹ (Udarbejdet af Marselisborgcentret i samarbejde med Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF)) konklusioner som var:

---

¹ ETIBA-rapporten er udarbejdet af Marselisborgcentret i samarbejde med Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF), som sammenligner resultaterne i Københavns Kommunes aba-forsøg med resultater af andre former for 0-6 års tilbud til samme målgruppe. For en uddybning af evalueringsresultaterne jævnfør endvidere indstilling (J.nr. 2007-5591, herunder særligt bilag 6) forelagt Børne- og Ungdomsudvalget d. 28. februar 2007.

”Den del af evalueringen, der omhandler børnenes udvikling, som den kan måles med de psykologiske undersøgelser og test, viser entydigt, at børnene i de almindelige tilbud udvikler sig mere, hvad angår IQ, sprogligt niveau og selvhjælpsfærdigheder end børnene i ABA-tilbuddet. Derimod udvikler børn i ABA-tilbud sig mere positivt hvad angår evne til social kontakt, ligesom forældrenes forventninger er større inden for ABA-tilbuddet, og deres oplevelse af fremskridt er større.”
(ETIBA-rapporten, s. 8, Marselisborgcentret 2007)

Videnscenter for autisme fremhæver endvidere vigtigheden af en eklektisk tilgang til arbejdet med børnene samt en klar forankring af den pædagogiske ledelse hos institutionslederen.